

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 4Nt/69/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6122010870
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 01. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Barbora Hollá Sopková
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2024:6122010870.3

Uznesenie

4 4Nt/69/2022

Okresný súd Banská Bystrica konajúc samosudcom JUDr. Barbarou Hollou Sopkovou o návrhu odsúdeného A. B., nar. XX. XX. XXXX v Nitre, na povolenie obnovy konanie, na verejnom zasadnutí dňa 24. 01. 2024 v Banskej Bystrici, takto

rozhodol:

4 4Nt/69/2022

Podľa § 399 ods. 2 Trestného poriadku sa návrh odsúdeného A. B., nar. XX. XX. XXXX v Nitre, bydliskom C. B. XXX/X, D., na povolenie obnovy konania, ktoré sa skončilo právoplatným trestným rozkazom Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 4T/10/2019 zo dňa 18. 03. 2019, z a m i e t a, pretože súd nezistil dôvody obnovy konania podľa § 394 ods. 1 Trestného poriadku.

odôvodnenie:

3 4Nt/69/2022

Trestným rozkazom Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 4T/10/2019 zo dňa 18. 03. 2019 bol A. B. uznaný vinným pre pokračovací prečin krádeže podľa § 212 ods. 1, ods. 3 písm. a), písm. b) Trestného zákona spolupáchatelstvom podľa § 20 Trestného zákona a pokračovací prečin porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1 Trestného zákona spolupáchatelstvom podľa § 20 Trestného zákona na úhrnný trest odňatia slobody v trvaní 16 (šestnástich) mesiacov, ktorého výkon bol odsúdenému podmienenečne odložený a bola mu určená skúšobná doba v trvaní 2 (dvoch) rokov. Bola mu uložená povinnosť nahradiť škodu a taktiež bol uložený trest prepadnutia vecí.

Odsúdený návrhom doručeným súdu dňa 07. 11. 2022 žiadal o povolenie obnovy konania vedeného Okresným súdom Banská Bystrica sp. zn. 4T/10/2019. V návrhu uviedol, že za novú skutočnosť považuje to, že v čase spáchania skutku dňa 16. 02. 2018 trpel duševnou poruchou – paranoidnou schizofréniou, ktorou trpí až doteraz. Poukázal na to, že pre skutok, ktorý sa stal dňa 25. 02. 2018, bolo trestné stíhanie voči jeho osobe zastavené, pretože na základe znaleckého posudku č. 012/2020 a č. 01/2020 vypracovaného znalkyňami E. F. G. a E. H. I. bolo vykonané vyšetrenie jeho duševného stavu s tým záverom, že trpel duševným ochorením v pravom slova zmysle – paranoidnou schizofréniou, pre ktoré nebol schopný ovládať svoje konanie a rozpoznať jeho nebezpečnosť. Rovnaký záver v inej trestnej veci priniesol aj ďalší znalecký posudok č. 62/2022 a č. 50/2022 vypracovanými znalcami E. J. H. a E. H. I.. Má teda za to, že uvedená duševná porucha ovplyvnila jeho ovládacie a rozpoznávacie schopnosti a z uvedených dôvodov bol, podľa jeho názoru, trestne nezodpovedným pre nepričetnosť.

Súd na verejnom zasadnutí vykonal dokazovanie v neprítomnosti žiadateľa – odsúdeného A. B., ktorý súhlasil, aby sa konalo a rozhodlo v jeho neprítomnosti.

Obhajca zotrval na podanom návrhu a poukázal na znalecké posudky, zo záverov ktorých vyplýva, že v čase spáchania skutkov v trestnej veci vedenej Okresným súdom Banská Bystrica sp. zn. 4T/10/2019 mohol byť odsúdený trestne nezodpovedný, pretože trpel ochorením od pubertálneho veku. Jeho ochorenie nie je liečiteľné, je možné utlmiť ho liekmi. Po vykonanom znaleckom dokazovaní na verejnom zasadnutí uviedol, že rešpektuje závery tohto znaleckého posudku.

Prokurátor vzhľadom na prezentované závery znaleckých posudkov nasvedčujúcich možnú trestnú nezodpovednosť A. B. navrhol vykonať znalecké dokazovanie. Keďže ale vykonané znalecké dokazovanie nepreukázalo nepríčetnosť odsúdeného, navrhol návrh na povolenie obnovy konania zamietnuť.

Súd oboznámil listinnými dôkazmi, ktoré sa nachádzali jednak v spise sp. zn. 4Nt/69/2022, ale aj v pripojených spisoch Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 4T/10/2019, Okresného riaditeľstva PZ Banská Bystrica sp. zn. ČVS: ORP-830/2-VYS-BB-2019 a Okresného riaditeľstva PZ Zvolen sp. zn. ČVS: ORP-23/1-VYS-ZV-2022 so zameraním sa na závery znaleckých posudkov vypracovaných vo vyšetrovacích spisoch a rovnako aj na to nadväzujúcich rozhodnutí či už orgánov činných v trestnom konaní alebo súdu.

Vyplynulo, že v trestnom konaní vedenom Okresným súdom Banská Bystrica sp. zn. 4T/10/2019 nebolo vykonané znalecké dokazovanie za účelom zistenia, či v čase spáchania skutkov dňa 16. 02. 2018 bol alebo nebol A. B. príčetný, teda trestne zodpovedný. Vo vyšetrovacích spisoch okresných riaditeľstiev v Banskej Bystrici a vo Zvolene sa nachádzali znalecké posudky, ktoré konštatovali, že A. B. nemohol ovládať svoje konanie a rozpoznať jeho nebezpečnosť pre zistenú duševnú poruchu v pravom slova zmysle. Hoci bol aj po tomto odsúdení a po zistení, že v niektorých trestných konaniach nebol trestne zodpovedný, ešte odsúdený Okresným súdom Nitra v konaní sp. zn. 6T/72/2020. V tomto trestnom konaní boli vypracované dva znalecké posudky (vypracovaný znalcom MUDr. Viktorom Segedom a č. 48/2020 vypracovaný znaleckou organizáciou Ústavom pre znaleckú činnosť v Psychológii a Psychiatrii, spol. s r. o.)

Na základe takto vykonaného dokazovania súd do konania pribral znaleckú organizáciu Psychiatrickú nemocnicu Philippa Pinela Pezinok, ktorá vypracovala znalecký posudok č. 10/2023, v ktorom sa zároveň znalecká organizácia vyjadrila aj k rôznym záverom vyššie označených znaleckých posudkov.

Zo záverov znaleckého posudku č. 10/2023, že po komplexnom psychiatrickom a psychologickom vyšetrení A. B. znalci zistili poruchu osobnosti, poruchu psychiky a správania zapríčinených užitím alebo užívaním viacerých návykových látok a prechodné psychotické stavy v dôsledku zneužívania týchto látok. Prejavy týchto porúch sú zmiešané, ide hlavne o poruchy sociálneho fungovania, najmä fungovania vo vzťahoch, trestnú činnosť, zneužívanie návykových látok a prechodné poruchy podobné schizofrénii, ktoré odzneli po antipsychotikách, resp. i spontánne pri abstinencii od návykových látok. Ak znalci prihliadli k priebehu jeho duševných porúch po predmetnom období (dňa 16. 02. 2018), je jasné, že v období februára 2018 bol A. B. aktívnym užívateľom drog s preferenciou marihuany. Dňa 25. 02. 2018 koherentne a vecne vypovedal ku skutku krádeže a držbe drog, mal náhľad na svoju vinu, vysvetlil účel trestného činu – získať peniaze pre vlastnú spotrebu. Nie sú žiadne relevantné podklady, že by trestná činnosť mala patologický motív, resp. že by konal v náhlom impulze. Vzhľadom na poruchu osobnosti probanda a jeho konzum drog mohli byť do istej miery znížené jeho ovládacie schopnosti, ale toto zníženie nie je forenzne významné. A. B. chápe zmysel trestného konania. Znalecké posudky nachádzajúce sa v spise alebo v pripojených spisoch, ktorých závery sú aj odlišné, boli vypracované v rôznom čase a je možné, že aj boli rozdielne okolnosti v živote probanda. Nedá sa vylúčiť, že boli zachytené príznaky schizofrénii podobnej exotickkej psychózy, avšak ochorenie malo iba prechodný charakter a o ďalší vývoj schizofrénie sa v súčasnosti nejedná.

Podľa § 393 ods. 1 Trestného poriadku, ak sa skončilo trestné stíhanie vedené proti určitej osobe právoplatným rozsudkom, právoplatným trestným rozkazom alebo právoplatným uznesením, možno v trestnom stíhaní tej istej osoby pre ten istý skutok pokračovať, len ak bola povolená obnova konania

Podľa § 394 ods. 1 Trestného poriadku obnova konania, ktoré sa skončilo právoplatným rozsudkom alebo právoplatným trestným rozkazom, sa povolí, ak vyjdú najavo skutočnosti alebo dôkazy súdu skôr než známe, ktoré by mohli samy osebe alebo v spojení so skutočnosťami a dôkazmi už skôr známymi odôvodniť iné rozhodnutie o vine alebo vzhľadom na ktoré by pôvodne uložený trest bol v zrejmom nepomere k závažnosti činu alebo k pomerom páchatel'a, alebo uložený druh trestu by bol v zrejmom rozpore s účelom trestu, alebo vzhľadom na ktoré upustenie od potrestania alebo upustenie od uloženia súhrnného trestu by bolo v zrejmom nepomere k závažnosti činu alebo k pomerom páchatel'a, alebo by bolo v zrejmom rozpore s účelom trestu.

Podľa § 398 ods. 3 Trestného poriadku, ak bol podaný návrh na povolenie obnovy konania v prospech obvineného, môže súd vzhľadom na povahu skutočností a dôkazov, ktoré novo vyšli najavo, odložiť alebo prerušiť výkon trestu, právoplatne uloženého v pôvodnom konaní.

Podľa § 399 ods. 2 Trestného poriadku súd návrh na povolenie obnovy konania zamietne, ak nezistí podmienky obnovy konania podľa § 394.

Účel konania o povolení obnovy pôvodného konania, ktoré bolo skončené právoplatným rozhodnutím, sleduje odstránenie justičného omylu. Verejný záujem na správnom a preto i spravodlivom trestnoprávnom rozhodnutí stojí nad verejným záujmom na právnej istote inherentne spojenej s právoplatným rozhodnutím, ktorého základnými atribútmi je jeho nezmeniteľnosť. Konanie o povolení obnovy konania prelomuje právoplatnosť pôvodného rozhodnutia. Len výskyt nových dôkazov a skutočností, ktoré boli súdu doposiaľ neznáme, môže byť podnetom k podaniu návrhu na obnovu konania, ktorý môže spochybniť pôvodné právoplatné rozhodnutie. Za nové skutočnosti z hľadiska obnovy konania je potrebné považovať tie, ktoré sa nestali predmetom dokazovania alebo zisťovania a nie sú teda súčasťou skutkových zistení, na ktorých stojí preskúmané rozhodnutie. Novými skutočnosťami alebo dôkazmi sú také okolnosti, ktoré sa v priebehu hlavného pojednávania nevyškýtali a neboli predmetom sudcovského hodnotenia. Novú skutočnosť je v konaní o obnove konania nevyhnutné preukázať novými dôkazmi.

Bezprostredným účelom obnovy konania je náprava skutkových väd právoplatného rozhodnutia v prípade, ak vyjdú najavo nové skutočnosti alebo dôkazy či iné okolnosti spochybňujúce doterajšie skutkové zistenia a rozhodnutia prijaté na ich podklade. Skúmanie, či nové skutočnosti alebo dôkazy sú spôsobilé samy osebe alebo v spojení s inými dôkazmi súdu skôr známymi odôvodniť iné než pôvodné právoplatné rozhodnutie, musí byť vykonané porovnaním doposiaľ vykonaných dôkazov a doterajších skutkových zistení a dôkazným významom novo tvrdených skutočností alebo novo navrhovaných dôkazov.

V konaní o povolení obnovy konania sa výlučne posudzuje otázka, či nové dôkazy a skutočnosti skôr než známe by mohli samy o sebe alebo v spojitosti s dôkazmi alebo okolnosťami už známymi odôvodniť iné rozhodnutie vo veci.

Súd potom skúmal splnenie uvedených podmienok pre povolenie obnovy konania aj v predmetnej trestnej veci zdôrazňujúc, že súd v konaní o obnove konania je oprávnený skúmať len to, či návrh na povolenie obnovy konania obsahuje skutočnosti alebo dôkazy, ktoré sú pre súd nové, skôr než známe, predpokladané citovaným zákonným ustanovením. Na základe vyššie uvedeného výkladu použitej právnej normy súd skúmal, či sú splnené podmienky pre povolenie obnovy konania a za tým účelom aj hodnotil dôkazy vykonané v tomto konaní. Pre povolenie obnovy konania nestačí nekritické prevzatie novo tvrdených skutočností či dôkazov zo strany odsúdeného.

Keďže otázka trestnej zodpovednosti A. B. pri skutkoch zo dňa 16. 02. 2018, ktoré boli predmetom trestného konania vedeného Okresným súdom Banská Bystrica sp. zn. 4T/10/2019, bola bez pochyb zodpovedaná v znaleckom posudku č. 10/2023 vypracovaného znaleckou organizáciou dňa 21. 11. 2023 tak, že A. B. bol trestne zodpovedný, teda dokázal ovládať svoje konanie a rozpoznať jeho protiprávnosť (nebezpečenstvo), súd dospel k záveru, že okolnosti, ktoré odsúdený označuje v návrhu na povolenie obnovy konania za nové skutočnosti, nie sú novými skutočnosťami, resp. ich existencia (t. j. trestná nezodpovednosť a nepříčetnosť odsúdeného v iných trestných veciach) nebola preukázaná v konaní, ktorého sa povolenie obnovy malo týkať.

Poukazujúc na predchádzajúci výklad a vykonané dokazovanie potom súd dospel k záveru, že odsúdený neuviedol ani nepredložil skutočnosti či dôkazy súdu skôr neznáme, ktoré vyšli najavo až po právoplatnosti pôvodného rozsudku, a sú takej závažnosti, že odôvodňujú zásah do právoplatnosti a nezmeniteľnosti rozsudku vydaného súdom v pôvodnom konaní, resp. môžu odôvodniť iné rozhodnutie, než aké bolo v pôvodnom konaní prijaté.

Na základe vyššie uvedených skutočností bolo potom nevyhnutné konštatovať, že v posudzovanom prípade neboli splnené zákonné podmienky na povolenie obnovy konania a preto súd návrh odsúdeného na povolenie obnovy konania zamietol.

Poučenie:

3 4Nt/69/2022

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť, ktorú možno podať do troch pracovných dní od vyhlásenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici.

Sťažnosť nemôže podať ten, kto sa jej výslovne vzdal.